

Sygn. akt I NKRS 65/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z odwołania I. F.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 23 czerwca 2022 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu
na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie,
ogłoszone w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 622,
z udziałem Z. D.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 8 grudnia 2022 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także: „KRS” lub „Rada”) uchwałą nr [...] z dnia 23 czerwca 2022 r. (dalej także: „Uchwała”), działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2021, poz. 269, dalej: „u.KRS”) postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie Z. D. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie;

2. nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie I. F. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie.

Na jedno wolne stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2020 r. pod poz. 622, zgłosili się:

- Z. D. – sędzia Sądu Okręgowego w K. oraz

- I. F. – sędzia Sądu Okręgowego w K..

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą nr [...] z 10 czerwca 2021 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r. pod poz. 622, przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie Z. D. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie oraz nie przedstawiła wniosku o powołanie Pani I. F.

Odwołanie od powyższej uchwały wniosła I. F. (dalej również: „odwołująca się”), zaskarżając uchwałę w całości i wnosząc o jej uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy wyrokiem z 6 kwietnia 2022 r. w sprawie I NKRS 126/21 uchylił uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia 10 czerwca 2021 r. i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, między innymi, „że pomimo znaczących podobieństw w zakresie oceny kwalifikacji obojga kandydatów, Rada zmarginalizowała kwestię uzyskania przez uczestnika postępowania negatywnej oceny sędziego wizytatora, jak również braku poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie. W opinii Sądu Najwyższego okoliczności

te same w sobie nie przesądzają, co prawda, o słuszności decyzji o odmowie rekomendowania tego kandydata Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, jednakże wymagają dogłębnego wyjaśnienia dlaczego, pomimo ich wystąpienia, okazał się on lepszym kandydatem niż odwołująca się, wobec której takie zastrzeżenia nie zostały sformułowane. (...) Okoliczności przemawiające na jego niekorzyść – negatywna opinia sędziego wizytatora oraz brak poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie – zostały bowiem zaprezentowane skrótowo i potraktowane dość ogólnikowo”.

W dniu 6 czerwca 2022 r. zespół członków Rady przeprowadził posiedzenie w przedmiocie przygotowania stanowiska do rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa kandydatów na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2020 r. pod poz. 622 – po wydaniu wyroku Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2022 r. w sprawie I NKRS 126/21, uchylającego zaskarżoną uchwałę w całości i przekazującego sprawę Radzie do ponownego rozpoznania. Członkowie zespołu zapoznali się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami, w tym z wyrokiem Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2022 r., I NKRS 126/21, i ocenili, że materiały nie są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Postanowili jednogłośnie wystąpić do Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa o zwrócenie się do Prezesa Sądu Okręgowego w Krakowie o nadesłanie aktualnych danych statystycznych o pracy obojga kandydatów. Żądane materiały wpłynęły do Biura Rady 21 czerwca 2022 r. Członkowie zespołu zapoznali się z nimi i podczas posiedzenia 23 czerwca 2022 r. przeanalizowali całość zgromadzonej dokumentacji, omówili kandydatów, odbyli naradę i uznali, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Podczas głosowania członkowie zespołu oddali na Z. D. – 3 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw” ani „wstrzymujących się”, zaś na I. F. – 2 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”. W wyniku powyższego głosowania zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu Radzie na jedno wolne stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie Z. D. – na pierwszym miejscu listy rekomendacyjnej i I. F. – na miejscu drugim.

W uchwale Rady podjętej na posiedzeniu 23 czerwca 2022 r. zaznaczono, że kandydaci spełniają wymagania ustawowe określone w art. 64 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2020, poz. 2072 ze zm., dalej: „p.u.s.p.”). Rada wskazała, że kierowała się również kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS, w tym: ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym kandydatów, opiniami przełożonych, rekomendacjami, publikacjami i innymi dokumentami dołączonymi do karty zgłoszenia, a także opinią kolegium właściwego sądu.

W zaskarżonej Uchwale Rada dokonała charakterystyki kandydatów, w tym odniosła się do ocen ich kwalifikacji sporządzonych przez sędziów wizytatorów, a także do aktualnych danych statystycznych o pracy kandydatów. W oparciu o powyższe Rada dokonała oceny, że obydwój kandydaci prezentują bardzo wysokie kwalifikacje zawodowe i legitymują się wieloletnim i zróżnicowanym doświadczeniem zawodowym, dając gwarancję należytego wykonywania obowiązków sędziego sądu apelacyjnego. Jednocześnie Rada podkreśliła, że rekomendowany, w porównaniu do kontrkandydatki, legitymuje się bardziej zróżnicowanym doświadczeniem orzecznictwem i dłuższym stażem orzecznictwem. Dla rozróżnienia kandydatów istotna była także ocena z egzaminu zawodowego, który obydwój składali w tym samym roku, przed tą samą komisją egzaminacyjną. Z. D. uzyskał wówczas ocenę bardzo dobrą, zaś I. F. – ocenę dobrą. Rada wskazała ponadto, że obydwój kandydaci biorą udział w szkoleniach i ukończyli studia podyplomowe (kontrkandydatka nawet więcej niż wybrany kandydat), lecz rekomendowany legitymuje się przy tym dorobkiem naukowym. Przesłanka dorobku naukowego jest zaś, obok oceny kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, w tym w stosowaniu przepisów prawa oraz opinii przełożonych i rekomendacji, istotnym elementem o charakterze normatywnym. Ponadto, szczególną – w ocenie Rady – okolicznością przeważającą na korzyść Pana sędziego jest fakt sprawowania przez niego funkcji wizytatora do spraw cywilnych.

W uzasadnieniu Uchwały Rada odniosła się także do opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie, wyjaśniając, dlaczego w jej ocenie, nie wpływa ona negatywnie na uznanie Z.D. za kandydata spełniającego kryteria wyboru w ramach

ocenianej procedury konkursowej w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej do powołania.

Rada wskazała ponadto, że na rzecz rekomendowanego przemawiają uzyskane przez niego wyróżnienie i honorowy tytuł Sędziego Europejskiego w konkursach zorganizowanych przez Polską Sekcję Międzynarodowej Komisji Prawników.

Powyższe okoliczności spowodowały, że Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła, przy 14 głosach „za”, braku głosów „przeciw” i 5 głosach „wstrzymujących się”, przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie Z. D. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie.

Kandydatura I. F. uzyskała 3 głosy „za”, 6 głosy „przeciw”, przy 9 głosach „wstrzymujących się”.

Pismem z 28 lipca 2022 r. (data prezentaty KRS) I. F. zaskarżyła Uchwałę w całości, zarzucając jej co następuje:

1) naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy i treść rozstrzygnięcia (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), to jest:

a) art. 42 ust. 1 u.KRS, art. 33 ust. 1 u.KRS, art. 34 ust. 1 i 3 u.KRS, art. 35 ust. 2 u.KRS oraz § 19 ust. 1-11 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa, opublikowanego jako załącznik do uchwały nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. 2019, poz. 192) poprzez bezkrytyczne przyjęcie przez Krajową Radę Sądownictwa wyników prac członków Zespołu, dokonanie oceny kandydatów bez wszechstronnego rozważenia całokształtu okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie, a następnie dokonanie oceny kwalifikacji kandydatów w sposób sprzeczny z prawem, dowolny i sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji obu konkurujących kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało przedstawieniem w zaskarżonej uchwale

Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie sędziego Z. D. zamiast odwołującej się;

b) naruszenie art. 33 ust. 1 u.KRS, art. 34 ust. 3 u.KRS oraz art. 35 ust. 2 u.KRS poprzez niepełne, ostatecznie wadliwe, przedstawienie kandydatur sędziów przy braku wszechstronnego omówienia i przedstawienia pełnych wyników oceny kwalifikacyjnej kandydatów oraz załączonych do sprawy innych dokumentów, a w konsekwencji brak rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o przejrzyste i zrozumiałe kryteria awansu, które odpowiadałyby zasadom równego traktowania i równego dostępu do służby publicznej;

c) naruszenie art. 33 ust. 1 u.KRS oraz art. 35 ust. 2 u.KRS poprzez dokonanie oceny kwalifikacji kandydatów w sposób całkowicie sprzeczny ze zgromadzonym materiałem sprawy, dowolny, z całkowitym pominięciem rzetelnej oceny pracy obu kandydatów dokonanej w opiniach wizytacyjnych, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów oraz z naruszeniem zasad przejrzystości postępowania i jasnych kryteriów awansu, w wyniku czego, pomimo odwołania się Krajowej Rady Sądownictwa do ustawowych kryteriów wyboru kandydatów, brak jest w istocie możliwości ustalenia na podstawie jakich przesłanek Rada uznała, że:

- sędzia Z. D. spełnia w procedurze konkursowej kryteria wyboru w stopniu znacząco wyższym niż kontrkandydatka, skoro zebrany w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności ocena kwalifikacyjna obu kandydatów, nie daje podstaw do postawienia takiej tezy,

- sędzia Z. D. posiada wysokie kwalifikacje merytoryczne oraz wszechstronną, stale pogłębianą wiedzę prawniczą, którą umiejętnie wykorzystuje w praktyce zawodowej, skoro kandydat ten uzyskał negatywną ocenę kwalifikacyjną w opinii sporządzonej przez wizytatora do spraw cywilnych Sądu Apelacyjnego w Krakowie SSA A. K.,

- sędzia Z. D. daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w

Krakowie, skoro w opinii sporządzonej przez wizytatora do spraw cywilnych Sądu Apelacyjnego w Krakowie SSA A. K. wskazano wprost, że kandydat takiej ręką nie daje;

2) obrazę prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), w postaci art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, to jest brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie sędziego Z. D. zamiast odwołującej się.

W uzasadnieniu odwołująca się podkreśliła przede wszystkim znaczenie i treść ocen kwalifikacji obojga kandydatów sporządzonych przez wizytatorów – sędziów Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Zdaniem odwołującej się jednoznaczna treść opinii dotyczącej kontrkandydata stoi w sprzeczności z konkluzjami Rady, dotyczącymi jego kwalifikacji. Ponadto odwołująca się podniosła, iż nie zostało jej doręczone pismo Wiceprezesa Sądu Okręgowego w Krakowie z 21 czerwca 2022 r., w którym zaprezentowano dane statystyczne kandydatów, w związku z czym nie miała ona możliwości weryfikacji objętych nim informacji. Odwołująca się odniosła się również do stażu orzeczniczego kandydatów, a także wskazała, że – wbrew treści Uchwały – Rada nie uwzględniła opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie oraz pisma sędziów I Wydziału Cywilnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie wystosowanego do Prezesa tego Sądu.

W odpowiedzi na odwołanie Krajowa Rada Sądownictwa, pismem z 3 sierpnia 2022 r., wniosła o jego oddalenie.

Pismem z 9 sierpnia 2020 r. (data prezentaty Krajowej Rady Sądownictwa) uczestnik postępowania – Z. D. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. pierwsze u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Mając na uwadze fakt, że do kompetencji Rady należy rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych (art. 3 ust. 1 pkt 1 u.KRS), uczestnik postępowania jest uprawniony do zaskarżenia uchwały dotyczącej przedstawienia lub odmowy przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, jeśli pozostaje ona w sprzeczności z prawem.

W świetle art. 33 ust. 1 u.KRS w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, kandydatura w pierwszej kolejności rozpatrywana jest przez zespół Rady, który zgodnie z art. 35 ust. 2 u.KRS, ustalając kolejność kandydatów na liście, kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Następnie, zgodnie z art. 37 ust. 1 u.KRS, Rada rozpatruje i ocenia na posiedzeniu wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie, po czym podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 u.KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem przepisu art. 87¹ ustanawiającego przymus adwokacko-radcowski w postępowaniu przed tym Sądem. Stosowanie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, wyznacza granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, biorąc z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania (wyrok Sądu Najwyższego z 7 marca 2019 r., I NO 1/19).

W świetle art. 44 ust. 1 u.KRS w sprawach z odwołań od uchwał Rady dotyczących obsady stanowisk sędziowskich kognicja Sądu Najwyższego obejmuje wyłącznie badanie czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. W szczególności Sąd Najwyższy bada, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata i procedur postępowania związanych z oceną kandydatury. *A contrario* oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kandydata na sędziego, ani jego kontrkandydatów. *A fortiori* Sąd Najwyższy nie może decydować o obsadzie stanowiska sędziowskiego (wyrok Sądu Najwyższego z 15 października 2014 r., III KRS 49/14).

W realiach niniejszej sprawy podkreślić należy, co zresztą uczyniła I. F. w odwołaniu, iż zaskarżona Uchwała podjęta została w konsekwencji uchylenia przez Sąd Najwyższy wyrokiem z 6 kwietnia 2022 r., I NKRS 126/21, uchwały KRS nr [...] z dnia 10 czerwca 2021 r. i przekazania sprawy Radzie do ponownego rozpoznania. Jak wynika z treści uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego kwalifikacje obojga kandydatów wykazują znaczące podobieństwa, zaś „różnice pomiędzy kandydatami pozostają (...) bardzo subtelne”. Jednocześnie Sąd Najwyższy przyznał rację odwołującej się, że zaprezentowana przez Radę argumentacja, dotycząca zastosowanych kryteriów wyboru najlepszego kandydata na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie, może budzić uzasadnione wątpliwości co do transparentności zaskarżonego postępowania

nominacyjnego oraz zastosowania przez KRS zasady swobodnej, a nie dowolnej, oceny zebranego w postępowaniu nominacyjnym materiału.

Sąd Najwyższy podkreślił, że „Rada zmarginalizowała kwestię uzyskania przez uczestnika postępowania negatywnej oceny sędziego wizytatora, jak również braku poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie”. Jednocześnie Sąd Najwyższy wskazał, że „okoliczności te same w sobie nie przesadzają, co prawda, o słuszności decyzji o odmowie rekomendowania tego kandydata Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, jednakże wymagają dogłębnego wyjaśnienia dlaczego, pomimo ich wystąpienia, okazał się on lepszym kandydatem niż odwołująca się, wobec której takie zastrzeżenia nie zostały sformułowane. (...) W niniejszej sprawie nie sposób uznać, że Rada w sposób uargumentowany i przekonujący wykazała, że uczestnik postępowania okazał się lepszym kandydatem niż odwołująca się. Okoliczności przemawiające na jego niekorzyść – negatywna opinia sędziego wizytatora oraz brak poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie – zostały bowiem zaprezentowane skrótowo i potraktowane dość ogólnikowo. KRS, co prawda, wykazała, że uczestnik postępowania przedstawił swoje stanowisko wobec oceny kwalifikacji sporządzonej przez sędziego wizytatora, «które Rada wzięła pod uwagę i podzieliła», jednakże nie ustosunkowała się gruntownie do podniesionych przez sędziego wizytatora poważnych zastrzeżeń, takich jak liczne i powtarzające się przypadki przewlekłości postępowania, wynikające z przyjętego modelu pracy, będącego głównie efektem sposobu przeprowadzania dowodu z opinii biegłych, wydawania spóźnionych zarządzeń, wielomiesięcznych odstępów czasowych między zarządzeniami o wyznaczeniu rozprawy a rozprawami (...). W konsekwencji również konstatacja, zawarta w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, że negatywna opinia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie jest «następstwem nieprawidłowej w zakresie wniosków końcowych oceny kwalifikacji» (...), nie może być uznana za przekonujące uzasadnienie dla dokonanego przez Radę wyboru”.

Podzielając ocenę Sądu Najwyższego przedstawioną w przytoczonym wyroku, iż różnice pomiędzy kandydatami pozostają bardzo subtelne, w pierwszej kolejności rozważyć należy, czy Rada w zaskarżonej Uchwale w wystarczającym stopniu

wyjaśniła dlaczego rekomendowany kandydat, pomimo negatywnej opinii sędziego wizytatora oraz braku poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie, okazał się kandydatem lepszym aniżeli kontrkandydatka, a zatem czy Rada w należyтым stopniu odniosła się do wskazanych – przemawiających na jego niekorzyść – okoliczności, podnoszonych również przez odwołującą się.

Odnosząc się do kwestii oceny kwalifikacji rekomendowanego kandydata dokonanej przez sędziego wizytatora odnotować należy, że Rada, w części II uzasadnienia Uchwały, przedstawiła skrótkowo ocenę kwalifikacji kandydata sporządzaną przez SSA A. K., wskazując zarówno podniesione w niej zastrzeżenia, jak i negatywną konkluzję (s. 5-6), uwagi wniesione przez kandydata do oceny kwalifikacji, a następnie w części III, odniosła się do nich. Rada wskazała, co następuje: „Rada zwróciła uwagę, że pomimo podobnego kształtu obu ocen kwalifikacyjnych, różnią się one w zakresie wniosków co do przydatności kandydatów na stanowisko, objęte niniejszym konkursem. O ile bowiem sędzia wizytator pozytywnie ocenił pracę i kwalifikacje Pani I. F. , chociaż podniósł pewne zastrzeżenia, o tyle wnioski płynące z oceny pracy i kwalifikacji Pana Z. D. są zdecydowanie negatywne. Rada nie podziela jednak stanowiska sędziego wizytatora co do negatywnej oceny kwalifikacji Pana Z. D.. Pani sędzia uzasadniła negatywną ocenę *«licznymi przypadkami przewlekłości postępowania, często związanymi z powtarzającymi się działaniami kandydata»*, stwierdzając uprzednio, że *«w żadnej ze spraw z referatu Opiniowanego nie stwierdzono przewlekłości postępowania»* (ss. 6-7 oceny kwalifikacji). Konkluzja o negatywnej ocenie kandydata została wywiedziona przez Panią sędzię, mimo stwierdzenia przez nią – w tej samej ocenie kwalifikacyjnej – że jego wyniki w zakresie statystyki są *«dobre»*, załatwienia we wszystkich badanych okresach były *«wyższe, niż wynikałoby to z ograniczonego zakresu orzekania [kandydata] jako przewodniczącego wydziału»*, wskaźnik stabilności orzecznictwa *«wysoki»*, terminowość sporządzania uzasadnień *«nie budzi wątpliwości»*, a ich forma i treść *«[odpowiada] wymogom z art. 328 § 2 k.p.c.»*. W ocenie Rady podniesione przez sędziego wizytatora zarzuty odnoszą się do sposobu gromadzenia materiału dowodowego przez kandydata, i jako takie Rada przyjmuje je do wiadomości. Jednak – zdaniem Rady – nie można postawić znaku równości między modelem postępowania przyjętym przez danego

orzecznika a kwestią wystąpienia przewlekłości postępowania, która – co zostało już podkreślone – nigdy nie została stwierdzona w sprawach Pana Z. D.. Jak wynika z treści oceny kwalifikacyjnej tego kandydata, sędzia wizytator widzi konieczność zmiany obowiązującego systemu współpracy sądów z biegłymi, w szczególności negatywnie ocenia praktykę wielokrotnego dopuszczania dowodów z opinii uzupełniających w świetle obowiązującego art. 233 § 1 k.p.c. (s. 70 oceny kwalifikacji). Zdaniem Rady polemika w tym zakresie nie może jednak w żadnym razie stanowić uzasadnienia dla negatywnej oceny kandydata, tylko dlatego, że przyjął inny model prowadzenia spraw, niż preferowany przez sędzię wizytator. Należy uwypuklić w tym miejscu, że również sędzia oceniający pracę i kwalifikacje Pani I. F. podniósł zastrzeżenia co do praktyki zwracania się przez kandydatkę o opinię uzupełniającą. Jednak nie wywiódł na tej podstawie wniosku o konieczności wystawienia jej oceny negatywnej. Mając na uwadze całą treść oceny kwalifikacyjnej Pana Z. D., za bezsporne należy uznać, że: nie zwrócono mu uwagi i nie wyknięto uchybienia, w żadnej z jego spraw nie stwierdzono przewlekłości postępowania i nie stwierdzono niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, przedmiot i stopień trudności spraw, którymi się zajmował, był zróżnicowany, a ponadto – jak oceniła sędzia wizytator – jego wyniki w zakresie statystyki są dobre, we wszystkich badanych okresach poziom załatwień był wyższy, niż wynikałoby to z ograniczonego zakresu orzekania jako przewodniczącego wydziału, wskaźnik stabilności orzecznictwa jest wysoki, a sposób sporządzania uzasadnień wyroków odpowiada wymogom z art. 328 § 2 k.p.c. Rada zauważa też, że wnioski sędzi wizytator w zakresie negatywnej oceny kwalifikacji Pana Z. D. na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego nie korespondują z: posiadanym przez niego doświadczeniem zawodowym, dorobkiem naukowym, opiniami przełożonych, publikacjami (autorstwo glosy, artykułów naukowych, rozdziałów w monografiach) ani z informacjami, wynikającymi z innych dokumentów, dołączonych do karty zgłoszenia (jak np. z faktem uzyskania wyróżnienia Polskiej Sekcji Międzynarodowej Komisji Prawników). Kierując się treścią art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, Rada uwzględnia wszystkie te okoliczności, chcąc uczynić zadość wymogowi wszechstronnego rozważenia całokształtu okoliczności sprawy. Kierując się treścią całej oceny kwalifikacji wybranego kandydata, a nie oceną końcową, sformułowaną

przez sędzię wizytator, Rada uznała, że Pan Z. D. spełnia warunki wymagane od kandydata na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego” (s. 10-11).

Przedstawiona w Uchwale argumentacja nie pozostawia wątpliwości, że Rada uwzględniła ocenę kwalifikacji rekomendowanego kandydata zarówno w zakresie ostatecznej konkluzji, której nie podzieliła, jak i jej treści – w odniesieniu do której wskazała niekonsekwencje, a nawet wzajemnie wykluczające się twierdzenia. Jednocześnie nie można podzielić poglądu odwołującej się, iż Rada nie jest uprawniona do kwestionowania oceny dokonanej przez sędziego wizytatora. Przyjęcie tego punktu widzenia prowadziłoby wprost do uznania, że to sędzia wizytator dokonuje wyboru kandydata do przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziowskie. Jest to zaś wyłączna kompetencja Krajowej Rady Sądownictwa, która podejmuje uchwałę po wszechstronnym rozważeniu sprawy, której niezbędnym elementem jest ocena kwalifikacji kandydatów.

Odnosząc się w uzasadnieniu Uchwały do opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie Rada wskazała: „Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie na posiedzeniu w dniu 15 stycznia 2021 r. zaopiniowało Pana Z. D. negatywnie (2 głosami „za”, 6 głosami „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”), a Panią I. F. pozytywnie (4 głosami „za”, 1 głosem „przeciw”, przy 4 głosach „wstrzymujących się”). Wybrany kandydat nie uzyskał wprawdzie poparcia tego gremium, ale –w ocenie Rady – fakt ten nie może wpłynąć negatywnie na uznanie Pana Z. D. za kandydata spełniającego kryteria wyboru w niniejszej procedurze konkursowej w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej do powołania (w odróżnieniu od kontrkandydatki legitymuje się bowiem dorobkiem naukowym, doświadczeniem w pełnieniu funkcji wizytatora do spraw cywilnych, dłuższym stażem orzeczniczym, a z egzaminu sędziowskiego uzyskał ocenę bardzo dobrą). Opinia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie nie stanowi kryterium rozstrzygającego w niniejszej procedurze konkursowej” (s. 12-13).

W świetle powyższego należy stwierdzić, że wbrew twierdzeniu odwołującej się, Rada uwzględniła opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie,

a także wyjaśniła, dlaczego kryterium to w świetle całokształtu okoliczności sprawy, nie miało determinującego charakteru.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy za niezasadny uznał zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS oraz art. 35 ust. 2 u.KRS poprzez dokonanie oceny kwalifikacji kandydatów w sposób całkowicie sprzeczny ze zgromadzonym materiałem sprawy, dowolny, z całkowitym pominięciem rzetelnej oceny pracy obu kandydatów dokonanej w opiniach wizytacyjnych, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów oraz z naruszeniem zasad przejrzystości postępowania i jasnych kryteriów awansu.

Niezasadny w ocenie Sądu Najwyższego jest również zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS, art. 34 ust. 3 u.KRS oraz art. 35 ust. 2 u.KRS poprzez niepełne, ostatecznie wadliwe, przedstawienie kandydatur sędziów przy braku wszechstronnego omówienia i przedstawienia pełnych wyników oceny kwalifikacyjnej kandydatów oraz załączonych do sprawy innych dokumentów, a w konsekwencji brak rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o przejrzyste i zrozumiałe kryteria awansu, które odpowiadałyby zasadom równego traktowania i równego dostępu do służby publicznej. Z treści zaskarżonej uchwały jednoznacznie wynika nie tylko dlaczego Rada nie podzieliła oceny sędzi wizytator oraz opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie, ale także co ostatecznie zdecydowało o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie Z. D. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie. Rada wskazała, że: „Pan Z. D. legitymuje się bardziej zróżnicowanym doświadczeniem orzeczniczym (pion pracy, pion karny, pion cywilny, podczas gdy kontrkandydatka orzekała wyłącznie w pionie cywilnym) i dłuższym stażem orzeczniczym (pracę na stanowisku asesora sądowego rozpoczął w listopadzie 1997 r. a kontrkandydatka – w listopadzie 1999 r.). Wybrany kandydat posiada wprawdzie krótszy staż pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego, ale kontrkandydatka, piastując to stanowisko, przez ponad 4 lata nie orzekała – będąc na delegacji w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Dla rozróżnienia kandydatów istotna jest także ocena z egzaminu zawodowego, który obydwójce składali w tym samym roku, przed tą samą komisją egzaminacyjną.

Pan Z. D. uzyskał wówczas ocenę bardzo dobrą, a Pani I. F. – ocenę dobrą. Nie sposób zakwestionować także różnicy między kandydatami w zakresie zaangażowania w podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Niewątpliwie obydwójce biorą udział w szkoleniach i ukończyli studia podyplomowe (kontrkandydatka nawet więcej niż wybrany kandydat), ale Pan Z. D. legitymuje się przy tym dorobkiem naukowym, a Pani I. F. nie prowadzi aktywności w tym obszarze. Przesłanka dorobku naukowego jest zaś – obok oceny kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, w tym w stosowaniu przepisów prawa, oraz opinii przełożonych i rekomendacji – istotnym elementem o charakterze normatywnym, który powinien być uwzględniony przez zespół przy konstruowaniu listy rekomendacyjnej, a w konsekwencji – stosownie do utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego – również przez Radę *in pleno* przy wyborze kandydata do przedstawienia z wnioskiem o powołanie (...). Ponadto, szczególną – w ocenie Rady – okolicznością przeważającą na korzyść Pana sędziego jest także fakt sprawowania przez niego funkcji wizytatora do spraw cywilnych. Kontrkandydatka nie posiada takiego doświadczenia. Funkcję wizytatora, który służy również wsparciem orzecznikom w zakresie organizacji czynności procesowych, powierza się osobom, które posiadają wszechstronne i wyróżniające się doświadczenie orzecznicze i sprawnie przeprowadzają czynności procesowe. Analizując powyższe, Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że kryterium doświadczenia zawodowego w powyższym aspekcie jednoznacznie przeważa na korzyść Pana Z. D.” (s. 11-12).

Jednocześnie zauważyć należy, że „z punktu widzenia prawnej ochrony interesów poszczególnych kandydatów trzeba przyjąć, że Rada nie ma obowiązku szczegółowego opisywania każdego z nich, wystarczające jest dokładne przedstawienie kandydatów wybranych przez Radę. (...) Nadto, nie ma podstaw do uznania słuszności tezy, że skoro Rada nie zamieściła w uzasadnieniu szczegółowej charakterystyki takich kandydatów, to tym samym nie dokonała wnikliwej analizy ich kandydatur, biorąc przy tym pod uwagę także stanowisko zespołu. Nie przemawiają za tym bowiem ani reguły wnioskowania logicznego, ani żadne domniemanie faktyczne” (wyrok Sądu Najwyższego z 15 października 2014 r., III KRS 49/14).

Z powyższych względów uznać również należy, że Rada dochowała obowiązku wynikającego z art. 42 ust. 1 u.KRS. W uzasadnieniu Uchwały Rada wskazała jakimi, zgodnymi z ustawą, kryteriami się kierowała, a także zaprezentowała sposób ich oceny z adekwatnym odniesieniem do zgromadzonego materiału dowodowego. Brak jest przy tym podstaw do uznania, że Rada nie dopełniła obowiązku wszechstronnego rozważenia całokształtu okoliczności sprawy lub nie zbadała wnikliwie materiałów sprawy. Przeciwnie, jak wynika z treści uzasadnienia, w szczególności w kontekście oceny kwalifikacji rekomendowanego kandydata, Rada szczegółowo zapoznała się ze zgromadzonym materiałem, co przełożyło się m.in. na zakwestionowanie oceny końcowej sędziego wizytatora.

Jednocześnie przypomnieć należy, że poza kognicją Sądu Najwyższego pozostaje ocena okoliczności, jakie spowodowały, że przyjęte przez Radę, zgodne z prawem, kryteria przybrały postać niekorzystną dla odwołującej się. „Podobnie nie należy do oceny Sądu Najwyższego, dlaczego właśnie te kryteria miały udział w negatywnej decyzji Rady. Z punktu widzenia zgodności z prawem procedury decyzyjnej istotne jest to, że miały charakter wymierny i przemawiały na niekorzyść odwołującej się” (wyrok Sądu Najwyższego z 15 lipca 2009 r., III KRS 11/09).

Z powyższego względu niezasadny pozostaje zarzut naruszenia art. 42 ust. 1 u.KRS, art. 33 ust. 1 u.KRS, art. 34 ust. 1 i 3 u.KRS, art. 35 ust. 2 u.KRS oraz § 19 ust. 1-11 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa, opublikowanego jako załącznik do uchwały nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. 2019, poz. 192) poprzez bezkrytyczne przyjęcie przez Krajową Radę Sądownictwa wyników prac członków Zespołu, dokonanie oceny kandydatów bez wszechstronnego rozważenia całokształtu okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie, a następnie dokonanie oceny kwalifikacji kandydatów w sposób sprzeczny z prawem, dowolny i sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji obu konkurujących kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów.

Odnosząc się do ostatniego z podniesionych zarzutów, czyli obrazy prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), w postaci art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, to jest brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, wskazać należy, że tak ujętego zarzutu odwołująca się nie uzasadniła. Konsekwentnie niejasne pozostaje w czym konkretnie odwołująca się upatruje naruszenia zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej oraz zasady równego traktowania w znaczeniu konstytucyjnym. Argumentacja zaprezentowana w uzasadnieniu odwołania odnosi się jedynie do treści art. 60 Konstytucji RP statuującego prawo równego dostępu do służby publicznej. Z uwagi na okoliczność, iż uzasadnienie nie koresponduje w tym zakresie z treścią podniesionego zarzutu, Sąd Najwyższy nie może go rozpoznać.

Z powyższych względów, wobec niewystąpienia sprzeczności zaskarżonej uchwały z prawem, odwołanie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 u.KRS.